

Unios notatserie

nr. 4/2007

Unios kommentarer til regjeringens forslag til Revidert budsjett for 2007 og Kommuneproposisjonen for 2008

Brev til
Finanskomiteen og Kommunal- og forvaltningskomiteen
av 21. mai 2007

<u>Innhold</u>	<u>Side</u>
Unios 10 krav	3
Den økonomiske politikken	4
Arbeidsmarkedet	6
Personellbudsjett for velferdstjenester	9
Kommuneøkonomien	11
Barnehagereformen	16
Grunnskole og videregående opplæring.....	17
Fysioterapi og ergoterapi.....	18
Forskning og høyere utdanning.....	19
Politiet.....	19

Tidligere Unio-notater som ligger på www.unio.no

Nr 1 2006 Pensjonsopptjening for studier

Nr 1 2007 Tjenestedirektivet – en oversikt

Nr 2 2007 Personellbudsjett for velferdstjenester i lys av Soria Moria

Nr 3 2007 Unios innspill til regjeringen Stoltenberg i forkant av 2008-budsjettet

Unios notatserie gir bakgrunn og kommentarer til aktuelle faglige og politiske spørsmål. Her trykker vi også Unios syn i viktige høringssaker og våre innspill i forbindelse med statsbudsjett mv.

Unios 10 krav

1. Unio mener regjeringen gjør rett i å redusere oljepengebruken når konjunktorene er så gode som det anslås i Revidert nasjonalbudsjett. Unio mener at pengepolitikken og rentesettingen må ta mer hensyn til den langsiktige stabilitet slik at konkurranseevnen ikke svekkes gjennom en kraftig styrking av krona slik vi så i 2002.
2. Unio mener at innsatsen i arbeidsmarkedspolitikken må økes. Vi har nå meget gode muligheter til å øke sysselsettingen på varig basis ved å inkludere innvandrere og andre som sliter med å få jobb.
3. Unio mener at det trengs 25.000 ny årsverk fordelt på 2008 og 2009 bare for å innfri Soria Moria-målsettingene for skole, barnehager og helse- og omsorgstjenesten i kommunene. Unio viser i sitt personellbudsjett at de frie inntektene må økes med over 3 mrd kroner i 2008 bare for å nå personellmålsettingene i skolen og i pleie- og omsorgssektoren. I tillegg kommer midler for å nå målsettingen om full barnehagedekning.
4. Unio krever en forpliktende opptrappingsplan for kommuneøkonomien ut stortingsperioden. Unio krever en samlet vurdering av personellbehovet på sentrale velferdsområder med tilhørende utdanningsplaner.
5. Unio støtter regjeringens barnehagesatsing. Vi vil ha snarlig lovfestingsvedtak med rett til barnehageplass for å legge maksimalt press på barnehageutbyggingen. Unio er sterkt kritisk til den dramatiske økningen i dispensasjoner fra kravet om utdannet barnehagepersonale.
6. Unio krever økt lærertetthet i skolen, innsatsen for videregående skole må trappes opp, fylkeskommunene må få en større del av veksten i frie midler.
7. Unio krever at antall rekrutteringsstillinger ved forskningsinstitusjonene økes. Det må opprettes minimum 430 nye stipendiatstillinger og 100 postdoktorstillinger i 2007.
8. Unio mener et kutt i midlene til fysioterapitjenesten strider mot regjeringens satsing på redusert sykefravær, rehabilitering, opptrappingsplan for psykisk helse og å stimulere samhandlingstiltak mellom primær- og spesialisthelsetjenesten.
9. Unio krever økt utdanningskapasitet for ergoterapeuter. Både demografi og politiske satsingsområder tilsier at behovet for ergoterapeuter vil øke kraftig.
10. Unio roser regjeringen for økt satsing på politiet i Revidert budsjett. Dette tolkes som et positivt og viktig signal med tanke på videre satsing på kriminalitetsforebygging og kriminalitetsbekjempelse.

21. mai 2007

Unios kommentarer til regjeringens forslag til Revidert budsjett for 2007 og Kommuneproposisjonen for 2008

Unio mener det er riktig av regjeringen å dempe innfasingen av oljepenger noe når inntektsveksten øker og utgiftsveksten går ned. Det er nå viktig at Norges Bank ikke øker styringsrentene mer enn det som følger av å bringe rentene tilbake til et normalt nivå. Unio mener regjeringen ligger langt etter sine målsettinger i Soria Moria-erklæringen på sentrale områder som skole og forskning. I Revidert budsjett gjøres det ingen ting for å øke lærertettheten eller for å styrke forskningen.

Kommuneproposisjonen gir lite rom for satsinger ut over å dekke de økte behovene som følger av endringer i demografi.

Den økonomiske politikken

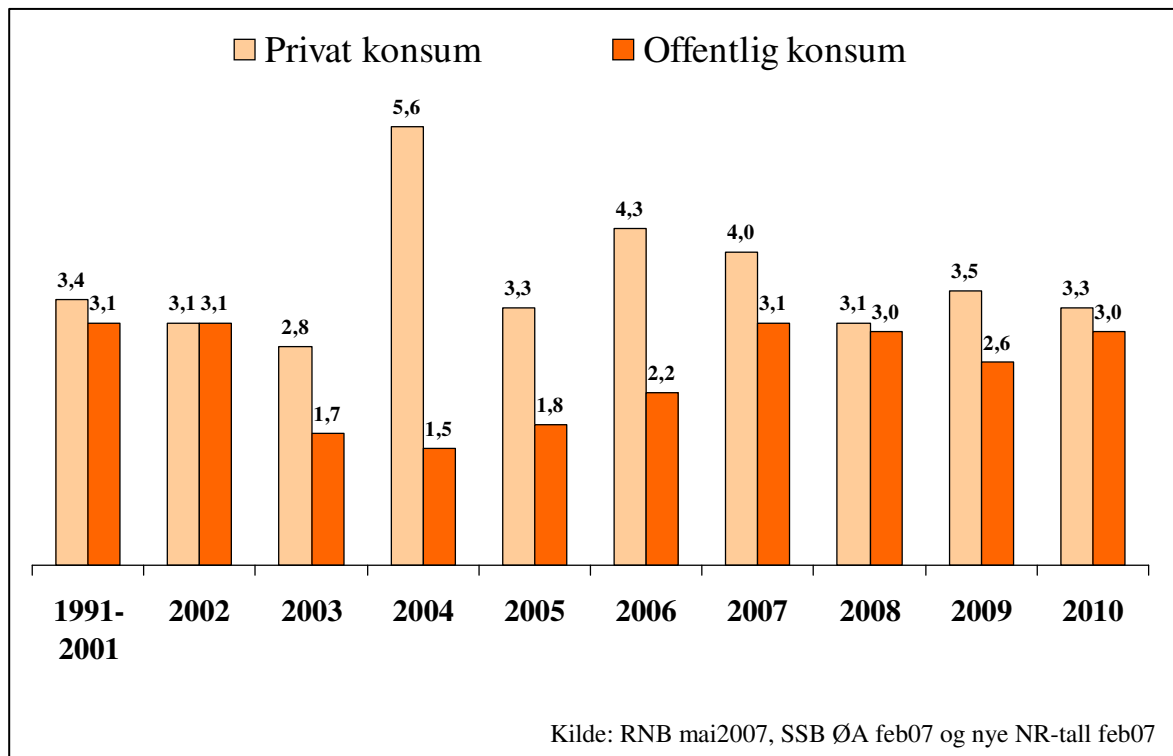
Sysselsettingen har vokst kraftig det siste året og ledigheten har aldri tidligere falt så mye på ett år som i 2006. Ledigheten er nå lavere enn ved siste høykonjunktur på slutten av 90-tallet. Norsk økonomi har vært i en klar oppgangskonjunktur siden sommeren 2003 og i en høykonjunktur siden årsskiftet 2004/2005. Regjeringen legger i Revidert nasjonalbudsjett til grunn at konjunkturoppgangen vil fortsette. Fortsatt stor arbeidsinnvandring kan også bidra til å forlenge høykonjunkturen.

Sysselsettingen og verdiskapingen øker i både privat og offentlig sektor. Arbeidsmarkedet er svært stramt. På årsbasis økte sysselsettingen fra 2005 til 2006 med 65.000 personer og ledigheten falt med 20.600. Sysselsettingsveksten tiltok gjennom fjoråret og inn i 2007. Fra 1. kvartal 2006 til 1. kvartal 2007 økte sysselsettingen med 71.000 personer.

Ekspansiv pengepolitikk gjennom lave realrenter, lav prisvekst, økte petroleumsinvesteringer og økt etterspørsel fra utlandet har vært viktige drivkrefter for oppgangen. Sterk vekst i prisene på norske eksportvarer og høy produktivitetsvekst har økt bedriftenes inntekter. Veksten i importen og husholdningenes konsum og boliginvesteringer har vært høy.

Figur 1 viser utviklingen i privat og offentlig konsum de siste 15 år pluss prognoser for 2007 til 2010. Til forskjell fra årene 2003-2006 hvor privat konsum årlig økte 2-3 ganger mer enn offentlig konsum, gir Soria Moria-prioriteringene en mer balansert vekst mellom offentlig og privat sektor slik vi også hadde det på 90-tallet. Dette gjør det lettere å sikre sysselsettingen og løse velferdsoppgavene.

Revidert nasjonalbudsjett og prognoser fra Norges Bank og Statistisk sentralbyrå peker i retning av fortsatt høy aktivitetsvekst i fastlandsøkonomien. Veksten antas likevel å bli lavere enn i 2006, i hovedsak på grunn av mindre ekspansive impulser fra petroleumsinvesteringene, noe lavere nærings- og boliginvesteringer og noe lavere vekst i de norske eksportmarkedene.

Figur 1: Utviklingen i privat og offentlig konsum 1991-2010, vekst i prosent.

I vurderingen om hva som er en gunstig innretning på finanspolitikken er det særlig to hensyn som må ivaretas og veies mot hverandre. Det ene er hensynet til hvordan avkastningen på oljefondet best mulig skal fases inn i norsk økonomi (langsiktig stabilitet). Det andre er hvordan en skal ta hensyn til presset i norsk økonomi (kortsiktig stabilitet). Hensynet til langsiktig stabilitet tilsier at det strukturelle, oljekorrigerede budsjettunderskuddet øker i tråd med den såkalte handlingsregelen. Hensynet til dagens konjunktursituasjon tilsier imidlertid at finanspolitikken burde virke noe mindre ekspansivt enn dette.

Norges Bank har varslet økt rente for å dempe veksten. Av hensyn til den langsiktige stabiliteten i norsk økonomi er det nå viktig at pengepolitikken ikke prøver å motvirke en noe høyere lønnsvekst ved å sette rentene mer opp enn det som innebærer å bringe rentene tilbake til et normaleie og samtidig hele tiden sikte mot en lav rentedifferanse mot utlandet.

Av hensyn til den langsiktige stabilitet er det bedre å tape konkurranseevne gradvis over flere år enn gjennom en kraftig kronestyrking som i første omgang ensidig rammer de konkurranseutsatte virksomhetene og distriktene. Når handlingsregelen og inflasjonsmålet ble innført i 2001 var slike hensyn viktige. Det er bl.a. derfor vi har et inflasjonsmål som ligger noe høyere enn andre land hvor de har inflasjonsmål.

Vi må unngå feilene fra 2002 med økt rentedifferanse og kraftig nedbygging av industrien over kort tid. Økt bruk av oljepenger og noe høyere lønnsvekst må følges av en forsiktig rentesetting fra Norges Bank. Hvis ikke vil sentralbanken bidra til kronestyrking og destabilisering.

Nye økonomiske anslag for 2007 i Revidert nasjonalbudsjett gir endrede anslag på statsbudsjettets inntekts- og utgiftsside. Skatter og avgifter øker med 2,5 mrd. kroner, inntekter fra utbytter mv. øker med 2,1 mrd kroner og utgiftene reduseres netto med 1,2 mrd. kroner. Brutto er anslaget på reduserte utgifter om lag 4 mrd. kroner hvor det særlig er Folketrygdens utgifter som vokser mindre enn tidligere anslått.

Samlet fører de nye anslagene til at bruken av oljepenger reduseres til 67,8 mrd kroner som tilsvarer 3,8 prosent av Oljefondet (Statens pensjonsfond - Utland). For første gang siden innføringen av handlingsregelen i 2001 vil bruken av oljepenger ligge under den magiske 4-prosentregelen, anslaget er 3,5 mrd kroner under. 2007-budsjettet virker etter revisjonen likevel mer ekspansivt enn lagt til grunn når nasjonalbudsjettet ble lagt fram i fjor høst. Det skyldes at det strukturelle oljekorrigerte budsjettunderskuddet for 2006 er betydelig redusert.

Unio mener regjeringen gjør rett i å redusere oljepengebruken i dagens situasjon. Konjunkturreguleringen må ikke overlates til pengepolitikken alene. Det var ikke meningen med handlingsregelen når den ble innført. Mindre bruk av oljepenger er et viktig signal til finansmarkedene og Norges Bank. Det er ingen grunn til at Norges Banks rentebane som tar sikte på å bringe rentene tilbake til et mer normalt leie, bør påvirkes av de justeringer i finanspolitikken som ligger i Revidert budsjett. Markedets renteforventninger representert ved terminrentene støtter opp om en slik vurdering.

Unio vil videre understreke at lønnsoppgjørene så langt i år er gjennomført innenfor en forsvarlig økonomisk ramme, lavere enn flere hadde forventet. Det viser at partene i arbeidslivet ikke alltid reagerer slik mange økonommiljøer tror når presset i arbeidsmarkedet tiltar. Det er nå viktig at pengepolitikken spiller på lag med finanspolitikken og inntektspolitikken. Styringsrentene må ikke settes mer opp enn det som innebærer å bringe rentene tilbake til et normaleie og samtidig hele tiden sikte mot en lav rentedifferanse mot utlandet.

Arbeidsmarkedet

Vi har nå den laveste registrerte ledigheten på 20 år. 47.000 personer var registrert helt ledige ved utgangen av april 2007, tilsvarende 2,0 prosent av arbeidsstyrken. Den sesongjusterte ledigheten i følge SSBs Arbeidskraftundersøkelse (AKU) var i februar 2007 på 2,7 prosent, litt lavere enn ledighetsbunnen i den forrige høykonjunktoren på slutten av 1990-tallet.

En trend med stadig høyere strukturell ledighet de siste 30 år ser ut til å være brutt. Utviklingen de siste månedene tyder på at den gunstige utviklingen i arbeidsmarkedet vil fortsette og at ledigheten vil komme ytterligere ned.

Tabell 2 viser at sesongjustert AKU-ledighet for januar og februar 2007 var på 2,7 prosent, litt lavere enn ledighetsbunnen i siste oppgang på begynnelsen av 1999. Ellers viser tabellen at ledighetsbunnen i hver av de 4 siste konjunkturtoppene siden begynnelsen av 70-tallet har ligget høyere enn den forrige. Kravene til de som søker jobb har blitt større. Dette har bidratt til en stadig høyere strukturell ledighet, noe som igjen stiller større krav til både sysselsettings- og arbeidsmarkedspolitikken og kunnskapspolitikken.

Tabell 2: AKU-ledighet ved de fem siste konjunkturtopper

	Personer	Pst
1974	25.000	1,5
1977	27.000	1,5
1980	32.000	1,7
1986	42.000	2,0
1998 og 1999	74.000	3,2
Memo:		
Jan og feb 1999 sesongjustert	65.000	2,8
Jan og feb 2007 sesongjustert	67.000	2,7
2006	84.000	3,4
RNB anslag for 2007 (mai)	62.000	2,5
SSBs anslag for 2007 (febr)	67.000	2,7

Kilde: SSB Arbeidskraftundersøkelsen, SSB ØA 1/2007 og RNB 2007

Til tross for det stramme arbeidsmarkedet var fortsatt 67.000 personer helt arbeidsledige i følge de sesongjusterte AKU-tallene for januar og februar 2007. Antall delvis arbeidsledige har steget med 2.000 fra 1. kvartal 2006 til 1. kvartal 2007 og ligger nå på 116.000. Samlet representerer de helt arbeidsledige og de delvis ledige 1. kvartal 2007 et arbeidstilbud på 91.000 heltidsjobber, 30.000 færre enn i samme kvartal året før.

Unio mener at det må tas et krafttak for å redusere uønsket deltid. Her ligger en betydelig arbeidskraftsreserve. Særlig har kommunesektoren og sykehusene et stort ansvar for å rydde opp i de mange deltidsstillingene. Unio mener også at bruken av midlertidige tilsetninger må reduseres. Blant vitenskapelig ansatte på universitetene er det for eksempel hele 23,3 prosent midlertidig ansatte.

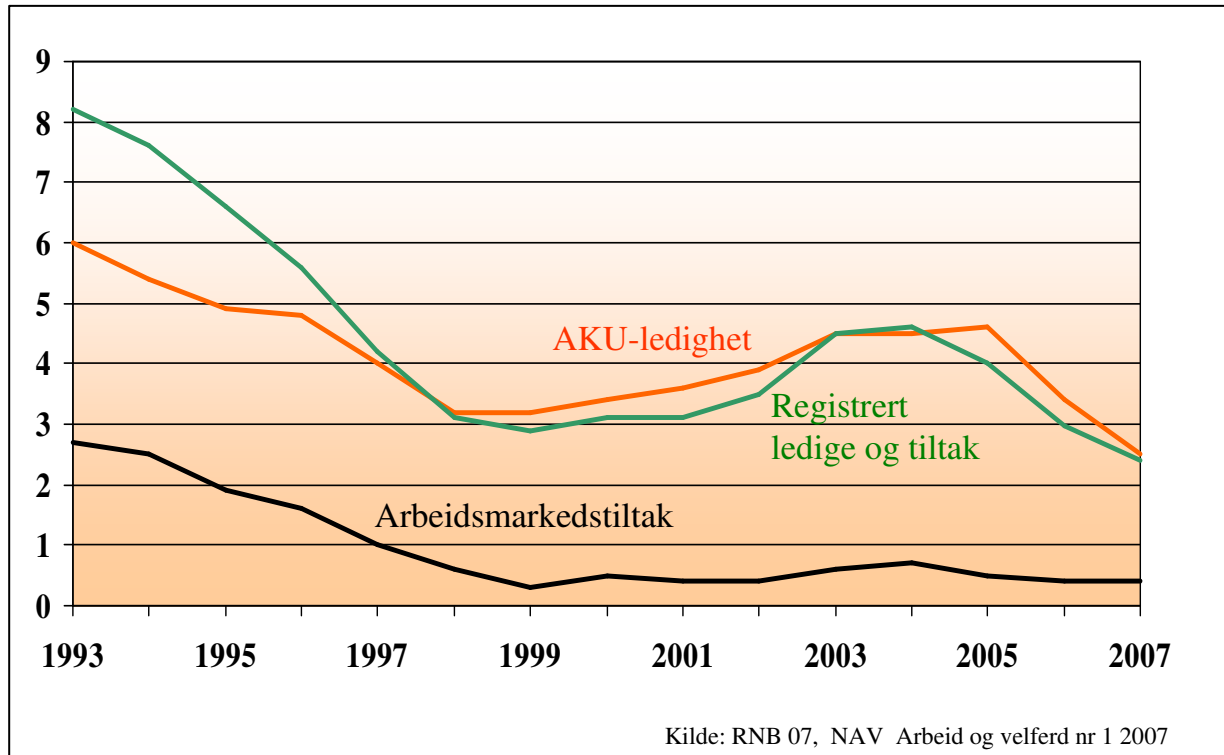
Det er nå viktig at den høye etterspørselen etter arbeidskraft snus til noe positivt. 700.000 er utenfor det ordinære arbeidsmarkedet. Jo flere som går fra trygdeytelser til arbeid jo større blir den langsiktige gevinsten for den enkelte og for samfunnet. Forskjellen mellom den kompetansen de arbeidsledige har og det som kreves for å besette de ledige jobbene er ofte stor. Arbeidsmarkedstiltakene må derfor holdes på et høyt nivå. Likeledes må bedrifter og virksomheter vise større ansvar og sjenerøsitet i sin ansettelsespolitikk, utsatte grupper må gis muligheter.

Unio mener at innsatsen i arbeidsmarkedspolitikken må økes. 15.000 personer har vært registrert som arbeidssøkere hos NAV i mer enn ett år, 7.900 personer i mer enn 2 år og 6.400 personer har i april 2007 vært registrert helt arbeidsledige i mer enn ett år. Her finner vi mange av de som i et svakere arbeidsmarked har store vansker med å få jobb samt en rekke innvandrere som sliter med fortfeste i arbeidsmarkedet. Disse må nå tilbys tiltak, om nødvendig av lengre varighet enn de korte kursene NAV vanligvis tilbyr. På den måten kan flere ledige få arbeidstrening, kompetanseøkning og jobb. Den strukturelle ledigheten vil presses ytterligere ned. Unio mener at midlene som trekkes inn på tiltakssiden heller burde vært brukt på flere tiltaksplasser.

En mer aktiv politikk for å få folk i arbeid er viktigere enn å satse ensidig på import av arbeidskraft. Knapphet på arbeidskraft og kompetanse er et sunnhetstegn, og vi må bruke

arbeidskraften der den gjør mest nytte. En virksomhet som ikke er villig til eller tåler å betale tariff-lønn fortjener ingen plass i vårt arbeidsmarked. I offentlig sektor blir det stadig vanskeligere å rekruttere kvalifisert arbeidskraft. Offentlige arbeidsgivere må kunne konkurrere om kompetanse på lik linje med private virksomheter.

Figur 2: Arbeidsledighet og ordinære arbeidsmarkedstiltak i prosent av arbeidsstyrken 1993-2007

Tabell 3: Utviklingen i ledighet og tiltaksplasser, antall personer i 1000 og pst

	(1)	(2)	(3)	(3/1)	(4)	(4/2)	(5)	(5/2)	(6)	(5+6)	6/(5+6)
	Per- soner 15-74	Arbeids- styrke 15-74	Antall syssel- satte	Syssel- settings- prosent	AKU- ledige	AKU- pst	Regi- strert ledige	Reg. ledige i pst	Ordi- nære tiltak	Brutto -ledige	Tiltaks- andel i pst
1993	3.163	2.131	2.004	63,3	127	6,0	118	5,5	57	175	33
1995	3.184	2.186	2.079	65,3	107	4,9	102	4,7	42	144	29
2001	3.214	2.361	2.278	70,9	84	3,6	63	2,7	10	73	14
2002	3.234	2.378	2.286	70,7	92	3,9	75	3,2	9	84	11
2003	3.257	2.375	2.269	69,6	107	4,5	93	3,9	14	107	13
2004	3.282	2.382	2.276	69,3	106	4,5	92	3,9	17	109	16
2005	3.312	2.400	2.289	69,1	111	4,6	83	3,5	13	96	14
2006 ¹	3.398	2.446	2.362	69,5	84	3,4	63	2,6	10	73	14
2007	3.429	2.461	2.412	70,3	62	2,5	48	1,9	11	59	19

¹ AKU ble lagt om fra januar 2006, bl.a. ble aldersgrensen for å bli med i AKU senket fra 16 til 15 år.

Kilde: RNB 2007, NAV Arbeid og velferd nr 1 2007 (mars).

Til forskjell fra tidligere oppganger er det ikke større nedgang i ledigheten blant de med høyere utdanning. NAVs tall for mars 2007 viser bl.a:

- Av 50.000 registrert helt ledige har 11.000 høyere utdanning, ned om lag 4.400 sammenliknet med mars i fjor. De med høyere utdanning utgjør 22 prosent av de helt ledige som i fjor.
- 10.400 er langtidsledige (helt ledige mer enn 6 måneder), de utgjør 21 prosent av de helt ledige. De siste 12 måneder har antall langtidsledige gått ned 43 pst.
- 22.400 er langtidssøkere, dvs at de har vært registrert som arbeidssøkere i mer enn 6 måneder. Dette tallet er høyere enn antall langtidsledige fordi flere vil ha perioder med arbeidsmarkedstiltak i søkeperioden. 7.900 er registrert som arbeidssøkere i mer enn 2 år.
- 370 sykepleiere og jordmødre er registrert helt ledige, 140 førskolelærere, 540 grunnskolelærere og 470 lærere i videregående skole er registrert helt ledige.

Personellbudsjett for velferdstjenester

Unio har i et eget notat (Unios notatserien nr. 2/2007) vurdert behovet for nye årsverk for våre yrkesgrupper sett i lys av målsettingene i Soria Moria-erklæringen. Vi har i dette budsjettinnspillet gjort en oppdatering av tallene etter at ny statistikk foreligger og bedre anslag er presentert.

For fireårsperioden 2006-2009 vil det kreves godt over 30.000 flere årsverk bare for våre yrkesgrupper (da er forskere og politi holdt utenom). Det går videre fram at opptrappingen i de to første årene av stortingsperioden vil ligge langt etter på viktige områder slik at hele 25.000 årsverk må tas i årene 2008 og 2009. I tabell 4 har vi satt opp anslag for utviklingen etter halvgått løp og hva som gjenstår for de to siste årene for våre yrkesgrupper. Det er særlig skolen som henger etter, her er veksten i lærerårsverk nesten fraværende tross økende elevtall og regjeringens politiske målsettinger.

For 2008 og 2009 må barnehagene styrkes med 10.000 nye årsverk. Samtlige burde vært førskolelærere om en skulle stoppe nedgangen i pedagogtetthet og helst øke denne. I helse- og omsorgssektoren i kommunene trengs 2.200 nye årsverk i 2008 og 2009. Regjeringens målsetting om 10.000 nye årsverk i helse- og omsorgssektoren er godt innen rekkevidde. I skolen trengs hele 10.000 lærerårsverk i årene 2008 og 2009 om Soria Moria skal nås. Bare for å øke timetallet på barnetrinnet og møte veksten i antall elever i videregående trengs det 6.000 flere lærerårsverk.

På denne bakgrunn legger vi til grunn at kommuneøkonomien må styrkes med 4 mrd kroner og de frie midlene med over 3 mrd kroner i hvert av årene 2008 og 2009 bare for å nå personellmålsettingene på skole, barnehager og pleie- og omsorgstjenestene i kommunene. 25.000 nye årsverk må på plass de to siste årene av stortingsperioden bare blant Unios yrkesgrupper. I tillegg kommer alle andre utfordringer kommunene står overfor.

Tabell 4: Årsverksbehovet for Unios yrkesgrupper 2006-2009 i lys av Soria Moria

	Oppfølging Soria Moria 2006-2009	Anslag for halvgått løp 2006-2007	Gjenstår siste halvdel 2008-2009
Sykepleiere, fysioterapeuter og ergoterapeuter i helse-, pleie- og omsorgstjenesten i kommunene	3.000	2.000 ¹	1.000
Sykepleiere, fysioterapeuter og ergoterapeuter i spesialisthelsetjenesten	4.000	2.000	2.000
Førskolelærere i barnehagene	12.500	2.500	10.000 ²
Lærere i grunnskolen	5.600	300 ³	5.300
Lærere i videregående skole	5.100	300	4.800
Forskere universitet og høyskoler			1.000 ⁴
Politi (politi og sivile)			1.000 ⁵
Prester og diakoner	250		250
Samlet for Unios grupper	+30.000	5.700	25.000
<i>Memo: Regjeringens satsing i helse- og omsorgstjenesten i kommunene</i>	<i>8.100⁶</i>	<i>5.900</i>	<i>2.200</i>

De utfordringer Unio viser til på personellsiden i forbindelse med Soria Moria-erklæringen blir som småtterier å regne i et lengre perspektiv. I Kommuneproposisjonen for 2008 vises det bl.a. til arbeidskraftbehovet for kommuner og fylkeskommuner vil øke med om lag 240.000 årsverk eller 70 prosent fram til 2060 sammenlignet med 2003. Det er da lagt til grunn at standarder og dekningsgrader holdes konstant på 2003-nivået.

Det er særlig pleie- og omsorgssektoren som vil merke eldrebølgen. For å dekke etterspørselen etter arbeidskraft i pleie- og omsorgssektoren de neste 30 årene er det beregnet at om lag en tredel av ungdommen må velge utdanning som rekrutterer til disse yrkene. Unio og våre medlemsforbund har i ulike sammenhenger påpekt at rekrutteringsutfordringene ikke tas alvorlig nok. Tiltakene som er satt i gang, for eksempel kvalitetskommuner og kompetanseløftet 2015, er i denne sammenheng for "puslete". Offentlig sektor generelt, og de enkelte tjenesteområdene, må gis anledning til å få godt ry, bygge omdømme og være attraktive for arbeidstakerne. Det må satses på god lønn, arbeidsbetingelser som er minst like

¹ Anslaget bygger bl.a. på KSs budsjettundersøkelse for 2007.

² Inkl. dekning av dispensasjonsnivået ved utgangen av 2005 på 1.200.

³ Brutto økning var 600 undervisningsårsverk, hvorav rundt halvparten går med til å dekke økt behov for spesialundervisning. Dermed blir bidraget til økt innsats i ordinær undervisning tilsvarende mindre.

⁴ NIFU STEP anslår at om det offentlige forskningsinnsats skal økes til 1 pst av BNP innen 2020 krever dette 480 nye stillinger hvert år i perioden 2008-2016. Dette utgjør om lag 1000 nye stillinger for årene 2008-2009 samlet. I tillegg kommer et behov for 1000 nye faste stillinger som følge av økt arbeidsmengde etter innføring av kvalitetsreformen i høyere utdanning og behov for flere postdoktorstillinger.

⁵ Unios målsetting for fireårsperioden 2008-2011 er 2000 flere årsverk i politiet.

⁶ Måltallet 10.000 nye årsverk i helse-, pleie- og omsorgssektoren gjelder for femårsperioden 2005-2009. I 2005 var økningen 1.900. Tilsvarende for Unios grupper: 4.000 sykepleiere i femårsperioden, økningen i 2005 var om lag 1.000.

gode som i andre sektorer og faglig stimulans og utviklingsmuligheter. Dette oppnås ikke på 2-3 år. Godt omdømme og godt innhold må skapes og vedlikeholdes. Det må jobbes i mye større skala, og langt mer offensivt for å møte de framtidige arbeidskraftbehovene på disse områdene. Unio ønsker å bidra i en konstruktive dialog for å konkretisere dette.

Kommuneøkonomien

Unio støtter regjeringens satsing for å nå full barnehagedekning. Vi merker oss at den økte utbyggingstakten som ble realisert i 2006 medfører en tilsvarende økning i anslagene for 2007, med tilhørende påplussing i de øremerkede tilskuddene. Vi merker oss videre at en for 2008 legger opp til minst samme vekst i samlede øremerkede tilskudd som tidligere.

I Revidert budsjett er anslaget for kommunesektorens inntekter i 2007 oppjustert med 1,3 mrd kroner reelt i forhold til saldert budsjett. Realveksten i kommunesektorens samlede inntekter fra 2006 til 2007 anslås til 0,5 prosent, eller knapt 1,3 mrd kroner regnet i forhold til regnskap for 2006. For 2006 anslås nå den reelle veksten i sektorens samlede inntekter til hele 12,8 mrd kroner, tilsvarende 5,6 prosent.

I Kommuneproposisjonen for 2008 legger regjeringen opp til en realvekst i kommunesektorens samlede inntekter på mellom 4 ½ og 5 ¼ mrd kroner regnet fra anslått nivå for 2007 gitt i Revidert nasjonalbudsjett 2007. Anslaget på realvekst i de frie inntekter i 2008 er mellom 1 ½ og 1 ¾ mrd kroner. Veksten i de frie inntektene er bare litt høyere enn veksten i utgiftsbehovet som er anslått til 1,5 mrd kroner i 2008. I tillegg til veksten i de frie inntektene styrkes toppfinansieringsordningen for ressurskrevende brukere med 425 millioner kroner i 2008. Regjeringen sier også, uten å tallfeste noe, at fylkeskommunene skal få en noe sterkere vekst i de frie inntektene enn kommunene pga den sterke veksten i antall elever i videregående skole.

Unio viser til at regjeringen i Soria Moria-erklæringen sier at en vil ”gjennom en forpliktende flerårig opptrappingsplan rette opp den økonomiske ubalansen i kommunesektoren”. Unio støtter dette, vi oppfatter en slik opptrapping som helt nødvendig om en skal rette opp de store ubalanser sektoren har fått gjennom lang tids underfinansiering under tidligere regjeringer.

Det er derfor skuffende at regjeringen ikke følger opp dette løftet. Opptrappingen i 2006-budsjettet var betydelig. For 2007 ble det i opprinnelig budsjett ikke gitt noen ytterligere opptrapping, veksten i frie inntekter (sammenliknet med RNB-nivået for 2006) lå her bare beskjedent over behovsøkningen. Først ved tilleggsproposisjon nr. 4 ble dette rettet opp, slik at opptrappingen ble videreført til 2007. I kommuneproposisjonen for 2008 legger regjeringen nå opp til at de frie inntektene bare skal økes om lag likt med behovsøkningen, mao. at den reelle opptrappingen stanser opp.

Unio har ved flere anledninger påpekt at strekt svingende inntektsvekst er uheldig for tjenesteproduksjonen i kommunesektoren. Lokale myndigheter kvier seg for å øke driftsutgiftene til sentrale velferdstjenester når de er usikre på om opptrappingen av inntektene videreføres de neste årene. I sin planlegging forholder kommunene seg til de signaler som gis i regjeringens budsjettframlegg. I tabell 5 vises det hvilke signaler regjeringen har gitt kommunesektoren om den videre opptrapping av inntektene i sektoren. Inntektsvekst ut over utgiftsbehov har gått raskt nedover.

Tabell 5. Budsjettert realvekst i frie inntekter¹ og i utgiftsbehov i kommunesektoren. Regnet fra RNB året før, mrd kroner.

	2006	2007	2008
Økte frie inntekter	5,7	3,6	1,9-2,2
Demografisk utgiftsbehov	1,8	2,2 ²	1,7 ³
Inntektsvekst ut over utgiftsbehov	3,9	1,4	0,2-0,5

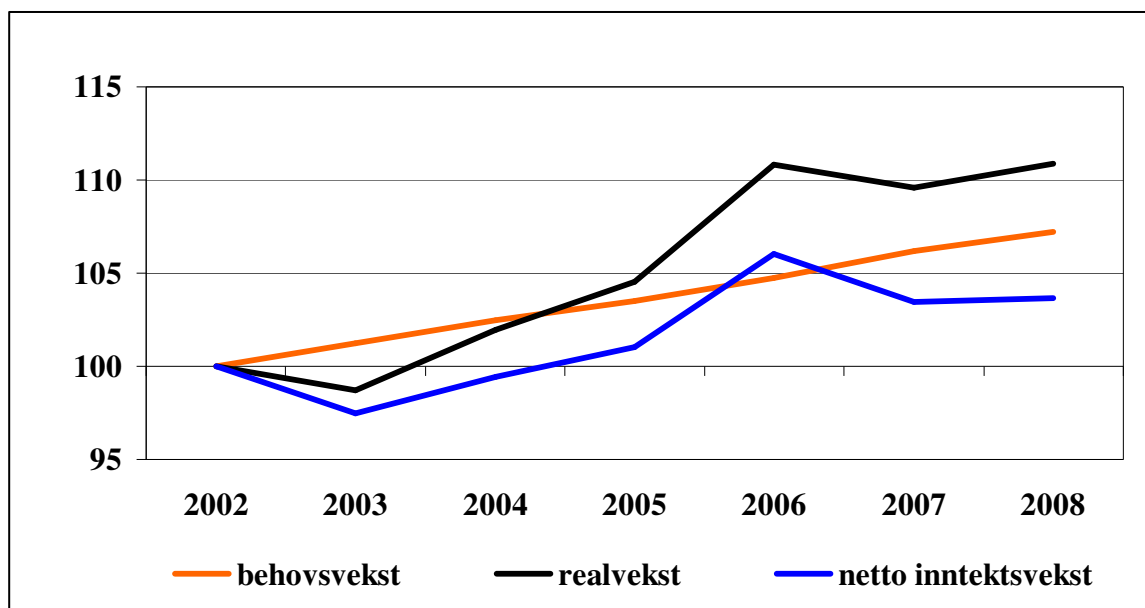
1. Ved saldert budsjett (for 2008: kommuneproposisjonens anslag).

2. TBUs anslag for vekst i demografisk utgiftsbehov for 2007 ble satt til 1,9 mrd.kr i siste rapport. I tillegg anslår KRD i budsjettproposisjonen for 2007 at kommunenes kostnad til NAV-reformen blir på 0,1 mrd.kr i 2007, og kostnadene ved økte sosialhjelpsatser blir på 0,2 mrd.kr.

3. TBU anslår en vekst i demografiske utgiftsbehov på 1,55 mrd.kr i 2008. I tillegg anslår kommuneproposisjonen at kommunene i 2008 får en utgiftsvekst på 0,1 mrd.kr til NAV-reformen og 0,05 mrd.kr til lovpålagte kommunale råd for funksjonshemmede. Samlet vekst i utgiftsbehov blir dermed på 1,7 mrd.kr.

Før en flerårig opptrappingsplan er kommet på plass er det naturlig at kommuner og fylkeskommuner er usikre mht den framtidige økonomiske situasjon, noe som lett fører til at en prioriterer gjeldsreduksjoner framfor å la midlene komme tjenesteproduksjonen til gode. For skolenes del ser vi resultatet ved at inntektsveksten ikke har ført til økt lærertetthet i grunnskolen og en fortsatt svekkelse av lærertettheten i videregående opplæring, trass i Soria Moria-erklæringens mål om økt lærertetthet. Det er derfor viktig at opptrappingen videreføres.

Figur 3: Frie inntekter korrigert for oppgaveendringer, kommunesektoren. Faste priser. Indeks 2002=100

Unio har i sitt personellbudsjett vist til at de frie inntektene må økes med over 3 mrd kroner i 2008 bare for å nå personellmålsettingene i skolen og i pleie- og omsorgssektoren. I tillegg kommer de midler regjeringen bevilger for å nå målsettingen om full barnehagedekning.

Primærkommunene hadde en sterk inntektsvekst i 2006, godt ut over behovsveksten. Siden denne ikke videreføres, har kommunene naturlig nok vært forsiktige til å bruke inntektveksten i 2006 til driftsformål av langsiktig natur, slik som ansettelser.

Tabell 6. Primærkommuner inklusive Oslo. Årlig endring i inntekter, utgifter og overskudd. Millioner 2006-kroner og i prosent.

	2004-2005		2005-2006	
	nominelt	i prosent	nominelt	i prosent
Brutto driftsinntekter	5224	2,4	11329	5,2
herav: frie inntekter	2676	2,1	9865	7,5
Brutto driftsutgifter	2878	1,4	6088	2,8
Brutto driftsresultat	2346	115,7	5241	119,8

I 2005 gikk nesten hele veksten i frie inntekter med til å øke overskuddet (brutto driftsresultat), minimalt til drift. I 2006 gikk noe over 50 prosent av veksten i frie inntekter med til å øke overskuddet, og noe under 50 prosent medførte økte driftsutgifter. Dette illustrerer at en trenger flere år med opptrapping av inntektene før en får nedbetalt gjeld og innhentet etterslepet i investeringer (som begge deler finansieres ved overskudd på driften).

Tabell 7: Primærkommuner inklusive Oslo. Lønns- og utgiftsendring etter sektor. Endring fra 2005 til 2006. Millioner 2006-kroner og i prosent.

	Driftsutgifter		Lønnskostnader	
	nominelt	i prosent	nominelt	i prosent
I alt	6088	2,8	2242	1,8
herav:				
barnehage	2696	14,2	823	7,9
grunnskole	777	1,6	431	1,1
helse, sosial, barnevern	377	1,6	314	3,0
pleie og omsorg	2752	5,0	2167	5,1

Av tabell 7 går det fram at barnehagesektoren sto for en stor andel av veksten i driftsbudsjettet i 2006. Det skyldes de øremerkede tilskuddene, de frie inntektene som brukes til barnehager holdes på et nominelt konstant nivå.

For de øvrige sektorene (som er underlagt kommunal prioritering) har pleie og omsorg fått sterkst vekst. Av de større sektorene er det grunnskolen som kommer klart dårligst ut. Her er økningen i lønnsmidler reelt på 1,1 prosent i 2006, noe som knapt dekker kostnadsveksten som følger av at en stadig større andel av lærerne kommer i aldersgrupper hvor seniortiltakene medfører redusert undervisningsplikt. Det ble intet igjen til å bedre lærertettheten, som er uendret fra forrige til inneværende skoleår (synkende lærertetthet i ordinær undervisning).

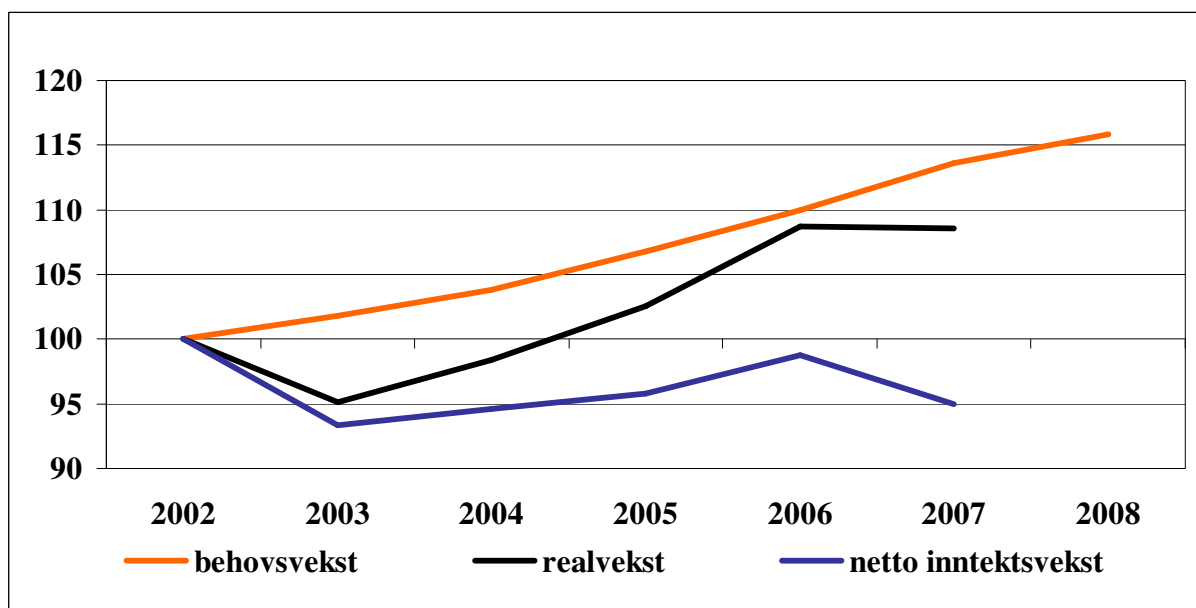
Fylkeskommunene må få del i kommuneløftet

Økt elevtall i videregående opplæring medfører at fylkeskommunene står for mesteparten av den samlede behovsveksten i kommunesektoren. Samtidig mottar primærkommunene mesteparten av økningen i de frie inntektene. Regjeringens målsetting om 10.000 nye årsverk i pleie- og omsorgssektoren har så langt lagt beslag på mesteparten av økningen i frie inntekter.

Veksten i frie inntekter for fylkeskommunene i 2006 (fram til RNB-anslaget) var 120 millioner kroner lavere enn det som krevdes for å holde tritt med behovsveksten. I 2007-budsjettet (etter oppjusteringen i tilleggsproposisjon nr. 4 og med nye skatteanslag i RNB 2007) er veksten i frie inntekter satt 30 millioner kroner lavere enn behovsveksten, regnet fra RNB 2006. Til sammen for 2006 og 2007 er fylkeskommunene underfinansiert med 150 millioner kroner regnet i 2006-kroner. Det er med andre ord ingen reell opptrapping for fylkeskommunenes del, opptrappingen har så langt bare kommet primærkommunene til gode⁷.

Dette kommer på toppen av at fylkeskommunene ble langt hardere rammet av nedskjæringene i kommuneøkonomien i forrige regjeringperiode enn primærkommunene.

Figur 4: Frie inntekter korrigert for oppgaveendringer, fylkeskommuner. Faste priser. Indeks 2002=100

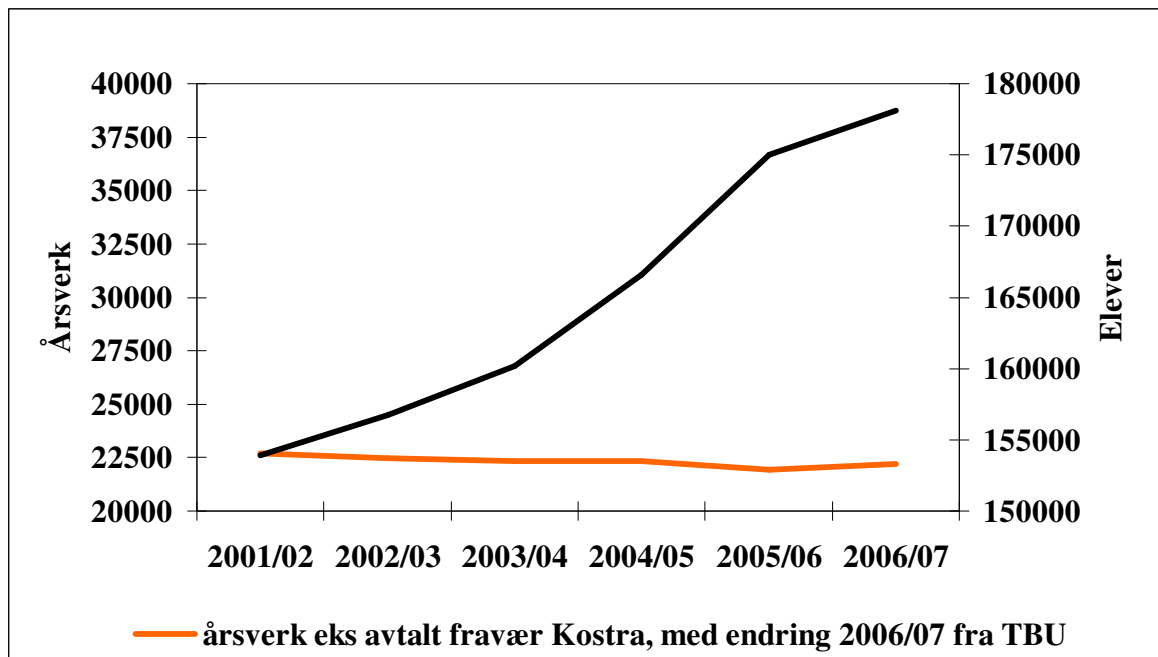
Kommuneproposisjonens inntektsanslag for 2008 er bare gitt for kommunesektoren samlet, de er ikke fordelt mellom fylkes- og primærkommuner. Det sies derimot at fylkeskommunene skal få en sterkere del av veksten i frie inntekter for 2008. Det har også vært sagt i tidligere år.

⁷ Økte skatteinntekter i 2006 ut over anslaget fra RNB gjorde at fylkeskommunene likevel kom ut med en inntektsvekst for 2006 som lå svakt over behovsøkningen. Denne inntektsveksten blir ikke videreført til 2007, og er derfor ikke egnet til å finansiere løpende driftskostnader.

Resultatet har vært at fylkeskommunene har fått en prosentvis sterkere vekst, men like fullt mindre enn behovsveksten tilsier. Det er intet i proposisjonsteksten som garanterer mot en fortsatt underfinansiering i forhold til behovsveksten i fylkeskommunene også framover.

Underfinansiering av fylkeskommunene har bidratt til en kontinuerlig svekket ressurs-situasjon i videregående opplæring, som står for to tredeler av utgiftene i fylkeskommunene. Antall lærerårsverk har gått svakt nedover i hele perioden med sterk elevtallsvekst, med redusert lærertetthet og svekket opplæring som resultat.

Figur 5: Lærerårsverk og elevtall fylkeskommunale skoler

Dersom fylkeskommunene skal bli i stand til å snu flere års reduksjon i ressursbruk per elev og bli i stand til å styrke utdanningstilbudet samt renovere en nedslitt bygningsmasse er det nødvendig at fylkeskommunene får en langt sterkere vekst i de frie inntektene i 2008 enn hva de oppnådde i 2006 og 2007. Unio mener at fylkeskommunene nå må få en betydelig del av veksten i de frie inntektene etter at de demografiske utgiftsbehovene er dekket. Det er på høy tid at også fylkeskommunene får sin del av opptrappingen av kommunesektorens inntekter.

Behovsveksten i videregående opplæring: Dagens beregningsmetode gir underestimering

Når Det tekniske beregningsutvalg for kommuneøkonomien (TBU) beregner behovsveksten for primær- og fylkeskommuner benyttes de demografiske kostnadsnøklerne i inntektssystemet. For fylkeskommunenes del innebærer det at det er aldersgruppen 16-18 år som danner grunnlaget for beregnet behovsutvikling.

Opplæringsloven gir personer opp til 24 år en lovfestet rett til å motta videregående opplæring. Også voksne over 24 år har under gitte betingelser en slik rett. Det er imidlertid aldersgruppene 16-24 år som utgjør det aller vesentlige av elevgrunnlaget.

Når kostnadsnøkkelene bare tar med gruppen 16-18 år, fanger en ikke opp gruppen fra 19 til 24 år. Alderen 18-24 år utgjør omlag 11 prosent av alle elevene i gruppen 16-24 år.

I 2007 øker aldersgruppen 16-18 år med 4,1 prosent, i 2008 med 2,2 prosent og i 2009 med 0,8 prosent. Aldersgruppen 19-24 år øker med 1,4 prosent i 2007, 2,2 prosent i 2008 og 2,9 prosent i 2009. Den økende veksten i aldersgruppen 19-24 år innebærer at en i stadig økende grad undervurderer elevtallsveksten når en beregner denne utelukkende ved å se på aldersgruppen 16-18 år.

Vi ber derfor om at en tar hensyn til veksten i elevmassen 19-24 år når en anslår hva som blir den reelle behovsveksten for fylkeskommunene knyttet til elevtallsvekst i videregående opplæring. Bare å basere seg på TBUs beregninger vil gi en klar underestimert av veksten i utgiftsbehovet.

Barnehagereformen

Regjeringen øker måltallet for utbygging av barnehageplasser i 2007 fra 19.300 til 22.700 heltidsplasser (i permanente og midlertidige lokaler). Dette anslås å gi plass til 16.200 flere barn i barnehage. Vi har nå den sterkeste veksten i antall barnehageplasser noensinne.

Unio er tilfreds med at regjeringen legger opp til en høy utbyggingstakt i 2007. Erfaring tilsier at flere vil ønske barnehageplass for sine barn, slik at det vil finnes ventelister også ved utgangen av 2007. Dette gjør det nødvendig å opprettholde nivået på utbyggingen i 2008. Vi oppfatter anslagene for vekst i samlede inntekter i 2008 slik at en har rom for å fortsette denne veksten også dette året.

Økt fokus på utbygging har dessverre gått på bekostning av kvaliteten. Vi opplever nå en dramatisk økning i dispensasjoner fra kravet om utdannet personale i flere sentrale kommuner. Fortsetter denne utviklingen, vil det underminere målet om å gjøre barnehagen til en integrert del av utdanningssystemet.

Vi merker oss at regjeringen deler denne bekymringen, og nå varsler en snarlig framlegging av den lenge varslede tiltaksplanen for rekruttering av førskolelærere. Vi merker oss dessuten at en nå legger inn 4 mye millioner i Revidert budsjett 2007 for å følge opp tiltakene i planen, dette kommer i tillegg til de 4 millionene som allerede ligger inne i 2007-budsjettet. Selv om beløpene er beskjedne, gir de et klart signal om at en vil arbeide seriøst med utfordringene.

Det hadde vært enda bedre om regjeringen også hadde lagt noe mer penger inn i kompetansemidlene. Av den totale bevilgningen på 60 millioner kroner skal bare 20 millioner kroner brukes til direkte kompetansetiltak i barnehagene.

Unio vil påpeke at tiltak for å utvikle kompetansen er et viktig element i å gjøre barnehagene til attraktive arbeidsplasser for pedagogutdannet personale. Det er like viktig med tiltak for å holde på personalet bl.a. gjennom bedret faglig utviklingstilbud som å rekruttere nye.

Det er videre på høy tid at en gjør noe med finansieringssystemet. Dagens opplegg hvor kommunene tilpasser systemet etter søknadsbunken skaper uforutsigbarhet og medfører at tildelingsvedtak kommer for sent i budsjettåret. Vi merker oss at det i proposisjonen legges et klart ansvar på kommunene for å bedre situasjonen, men dessverre uten konkrete initiativer. Systemet innebærer også en favorisering av lav kvalitet i barnehagene. Vi forventer at en nå

setter i gang et arbeid med å forbedre finansieringssystemet, bl.a. med sterkere insentiver til kvalitetsforbedring.

Unio er tilfreds med at regjeringen i Kommuneproposisjonen gir klar beskjed om at det ikke er aktuelt å innlemme de øremerkede tilskuddene til barnehager i rammetilskuddet til kommunene før full barnehagedekning er nådd. Går utbyggingen etter planen vil innlemming skje fra 1. januar 2009.

Grunnskole og videregående opplæring

Skal målet om tilrettelagt opplæring nås, må lærertettheten økes. Unio mener at det må gjeninnføres nasjonale standarder som angir et tak på antall elever per lærer. Det trengs betydelig flere lærere både i grunnskolen og i videregående skole for å få tilbake like stor lærertetthet som i skoleåret 2000/2001. Utvidet timetall på barnetrinnet, slik en nå vil gjennomføre på forsøksbasis kommende skoleår, vil også kreve flere lærere. Lærerutdanningen må derfor raskt styrkes betydelig, også sett i lys av at stadig flere lærere går av med pensjon de nærmeste årene.

Gjennomgangen ovenfor dokumenterer entydig at kommunene ikke har vist vilje til å bruke sine økte midler til å øke lærertettheten i grunnskolen. Antall lærerårsverk er økt med 600 (dvs. 1,1 pst) fra forrige til inneværende skoleår. Det er knapt mer enn det som trengs for å håndtere at stadig flere lærere kommer i en alder hvor de omfattes av seniortiltak og dermed får redusert undervisningsplikt. Da blir det ingen økning i undervisningsressursene. Samlet gruppestørrelse er derfor uendret fra forrige til inneværende skoleår. Når det samtidig er en økning av tildelte timer med spesialundervisning, er resultatet en økning i gruppestørrelsen i ordinær undervisning, som omfatter 97 prosent av elevtimene. Lærertettheten reduseres, stikk i strid med løftene fra Soria Moria-erklæringen.

Som vist ovenfor er situasjonen langt verre i videregående opplæring. Her holdes lærerinn-satsen om lag uendret år for år, samtidig som elevtallene viser en sterk vekst. Resultatet er en kraftig svekkelse av lærertettheten, som har fortsatt også siste skoleåret.

Unio merker oss at regjeringen i Kommuneproposisjonen fastholder intensjonen om at lærertettheten skal økes. Da er en nødt til å gripe inn overfor primær- og fylkeskommunene. Tiden etter regjeringsskiftet har vist at det ikke holder med vakre intensjoner for skolen, så lenge det tillates at primær- og fylkeskommuner ikke prioriterer etter intensjonene.

Unio er positive til de tiltakene som fremmes i Revidert budsjett om frukt og grønt samt økte midler til rådgivningstjenesten. Men så lenge midlene gis via økt rammetilskudd er det usikkert om midlene når fram til skolene. Skal tiltakene virke etter hensikten, er staten nødt til å følge opp med klare krav til skoleeierne om at tiltakene faktisk skal iverksettes.

Unio er også positive til at en nå igangsetter forsøk med utvidet skoledag på barnetrinnet. Her gis midlene øremerket. Vi er enige i at en bør prøve ut tiltakene på den måten regjeringen varsler før en gjennomfører en slik reform i full skala.

Fysioterapi og ergoterapi

Kvalitetsutvikling i grunnskoleopplæringen

Unio er positiv til at regjeringen ønsker å gjennomføre forsøk med ulike modeller for utvidet skoledag som inkluderer blant annet leksehjelp, fysisk aktivitet og forsøk med skolemat. I denne sammenheng er det viktig at det sikres et godt samarbeid mellom skole og skolehelsetjenesten. Forskning viser en positiv korrelasjon mellom barns aktivitetsnivå og aktivitetsnivået de har som voksne. Vi ser også at aktivitet gir barn en positiv mestringfølelse. Det er derfor gledelig at fysisk aktivitet blir en del av en utvidet skoledag. Koordinering mellom skole og skolehelsetjenesten er viktig for å sikre alle barns deltakelse i aktivitet. Det er avgjørende å tilpasse aktivitetene for å engasjere og fange opp barn som vegrer seg for å delta, men som av helsemessige årsaker har behov for dette. Helsepersonell som fysioterapitjenesten, vil kunne bidra til at aktivitetene tilrettelegges på en slik måte at alle grupper barn kan delta i samme aktivitet.

Reduksjon av refusjon til fysioterapi

Regjeringen foreslår i Revidert budsjett å redusere bevilgningene til refusjon av fysioterapitjenesten med 70 millioner kroner. Det vises til at utgiftsutviklingen i 2007 blir lavere enn budsjettet.

Dette er ikke i samsvar med aktivitetsutvikling innenfor fysioterapi i kommunehelsetjenesten. Behovet for fysioterapi øker, blant annet på grunn av større engasjement knyttet til reduksjon av sykefravær, økt satsning på rehabilitering, opptrappingsplan for psykisk helse og stimulere samhandlingstiltak mellom primær- og spesialisthelsetjenesten. Dette har direkte innvirkning på aktiviteten i kommunehelsetjenesten. Denne aktivitetsveksten er ikke styrt av tjenesten selv, men av nye oppgaver som tillegges denne.

Utgiftskuttet dekker stønad til tiltak på fysioterapiområdet generelt inkludert manuellterapi. Ett eksempel på økt satsning er manuellterapeutenes nye rolle (fra 2006) som primærkontakt og premissleverandør i sykefraværarbeidet. Utgiftene til dette viktige satsningsområdet alene har økt med 61 millioner kroner siste år. Det er forventet at disse utgiftene vil fortsette å øke ennå en tid når manuellterapeutenes kompetanse og rolle som primærkontakt etter hvert blir bedre kjent og dermed mer benyttet.

Utdanningskapasitet for ergoterapeuter

Unio er skuffet over at det heller ikke i Revidert budsjett er lagt inn en helt nødvendig økning i utdanningskapasiteten for ergoterapeuter. I statsbudsjettet for 2006 ble ergoterapeututdanningen redusert med 30 studieplasser. Dette til tross for at både demografi og politiske satsingsområder tilsier at behovet for ergoterapeuter vil øke kraftig på flere områder i framtiden.

Det er flere politiske satsingsområder der ergoterapeutenes kompetanse er viktig, for eksempel: Framtidens omsorgsutfordringer (jf. Omsorgsmeldingen/Omsorgsplan 2015), inkluderende arbeidsliv og nye arbeids- og velferdsordninger (jf. bl.a. AVI-meldingen), psykisk helse og rusfeltet (jf. bl.a. opptrappingsplanene), tilgjengelighet for alle (jf. bl.a. Handlingsplanen for økt tilgjengelighet gjennom universell utforming) og styrking av habiliterings- og rehabiliteringstilbudet (jf. bl.a. Soria Moria-erklæringen).

Unio mener det er behov for en opptrapping av studiekapasiteten for ergoterapeuter, denne bør økes med minimum 30 plasser.

Når det gjelder rehabilitering er det beklagelig at dette temaet nærmest er forbigått i stillhet både i Revidert budsjett og i Kommuneproposisjonen. En helt nødvendig opptrapping kan ikke settes på vent bare fordi Helse- og omsorgsdepartementet har varslet en sak (som stadig blir forsinket) om temaet.

Forskning og høyere utdanning

Regjeringen foreslår ingen økninger i revidert nasjonalbudsjett når det gjelder forskning og høyere utdanning. Det vil si at kuttene i basismidlene til universitetene og høyskolene på 274 millioner kroner videreføres. I tillegg utsetter Regjeringen planlagte byggeprosjekt i universitetssektoren, som informatikkbygget på UiO og sørhellinga på UMB, med til sammen 183 millioner kroner.

Det kommer heller ingen flere forskerrekrutteringsstillinger slik hele sektoren, jmf Universitets- og høyskolerådet, har etterlyst. Det er dokumentert at det mangler 650 stipendiatstillinger i forhold til vedtatt opptrappingsplan fra 2002 (jmf opplysninger fra KD og NIFU STEP). Det viktigste tiltaket nå er derfor å opprette nye stillinger allerede i år. Unio foreslår derfor at det opprettes minimum 430 nye stipendiatstillinger og 100 postdoktorstillinger i 2007. Ytterligere stillinger må opprettes i perioden frem til 2010 som er Regjeringens mål for å øke forskningsinnsatsen i Norge til 3 pst av BNP.

Forskningsministeren varslet samme dag som Revidert budsjett ble lagt fram en egen stortingsmelding om forskerrekruttering og forskerutdanning i 2008. Når vi vet at en tredel av dagens forskere vil gå av med pensjon i løpet av de neste 10 år kan ikke regjeringen la være å følge opp forrige rekrutteringsmelding i påvente av en ny.

Politiet

Unio ønsker å rose regjeringen for økt satsing på politiet i Revidert budsjett. Dette tolkes som et positivt og viktig signal inn mot budsjettet for 2008, og at det er politisk vilje til å følge opp de føringer som ligger i både Soria Moria-erklæringen og St.prp.1-2007.

Politiet får en samlet økning på 77 millioner kroner, bl.a. styrkes Oslo politidistrikt med 30 millioner kroner og Økokrim med 10 millioner kroner. Mesteparten av de økte midlene skal gå til mer synlig politi.

Unio har forventninger til det arbeidet som er iverksatt i forhold til en bemannings- og kompetanseplan for norsk politi. En slik plan vil sette politiet bedre i stand til å planlegge både i forhold til riktig bemanning, utstyr og metoder. Selv om budsjettet for 2007 representerer store budsjettmessige utfordringer for norsk politi, i forhold til å besette ledige stillinger og foreta nødvendig investeringer, vil økningen i Revidert budsjett gi til bedre handlingsrom. Dette er særlig viktig i forhold til Oslo hvor det er vurdert å legge ned alle politiposter med unntak av Holmlia. Det er også bra at det opprettes et prosjekt for Politistasjon på nett og tildeles midler for større avdekking av økonomisk kriminalitet. Unio legger til grunn at dette er bevilninger som også vil bli videreført i 2008.

Når det gjelder nytt nødnett er det grunn til å anta at Politidirektoratets avsatte midler til fase 0 ikke vil dekke alle kostnader. Videre er det fortsatt et behov for innkjøp av verneutstyr i enkelte distrikter for å kunne utføre pålagt tjeneste på en mest mulig forsvarlig måte. Unio er bekymret for at tildelte midler på Revidert budsjett vil gå til å dekke disse kostnadene i stede for å få mer synlig politi.

Vi mener det er viktig at nye lokaliseringer eller utvidelser av Politihøgskolen må iverksettes snarest slik at det kan utdannes nok politifolk til å møte den økte avgangen de nærmeste årene. Det er viktig at en ved nybygging eller utvidelse av Politihøgskolen tar høyde for etablering av et sterkt tiltrengt kompetansesenter for Oslo og omegn.

Vennlig hilsen

Unio

Ingjerd Hovdenakk
Sekretariatssjef

Erik Orskaug
Sjeføkonom

Kopi:

Arbeids- og sosialkomiteen
Familie- og kulturkomiteen
Helse- og omsorgskomiteen
Justiskomiteen
Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen
Parlamentariske ledere
Partigrupper på Stortinget

Unio har 270.000 medlemmer : lærere, lektorer, førskolelærere, sykepleiere, forskere, politi, prester, fysioterapeuter, ergoterapeuter, diakoner, skatterevisorer, konsulenter og ledere

Unio vil sikre og videreutvikle velferdsstaten og samfunnets fellesverdier : sikre full sysselsetting : øke forskningen : kjempe mot offentlig fattigdom og privatisering av sentrale offentlige tjenester : øke verdsettingen av utdanningsgrupper i offentlig sektor : sikre gode trygde- og pensjonsordninger

Unio

UTDANNINGS
FORBUNDET

**FORSKER
FORBUNDET**

**POLITIETS
FELLESFORBUND**

 Presteforeningen

Det Norske Diakonforbund
The Norwegian Association of Deacons

Skatterevisorenes Forening